

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1937/1938 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a avd.)

A. Utrikesdepartementet.

1:o) **Avlöningar.** I den till riksdagen den 4 januari 1937 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, förslagit riksdagen (punkt 1, sid. 1—6) att

dels godkänna följande personalförteckning för utrikesdepartementet:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat:

A. Diplomatsisk eller konsulär personal.

1 sändebud såsom kabinetssekreterare	A	3
4 utrikesråd såsom avdelningschefer	A	2
8 byråchefer	B	30
7 förste sekreterare	B	26
6 andre sekreterare	B	21
3 förste kanslisters eller kanslisters	} eller	B 16
		B 12.

B. Övrig personal.

1 kansliråd och chef för arkivet	B	30
1 kamrerare	B	26
1 förste arkivarie	B	24
1 andre arkivarie	B	21
1 revisor	B	21
6 kansliskrivare	B	11
9 kanslibiträden	B	7
1 förste expeditionsvakt	B	7
9 expeditionsvakter	B	5.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å övergångsstat:

A. Diplomatisk eller konsulär personal.

1 legationsråd	B 30
1 byråsekreterare	B 21.

B. Övrig personal.

1 förste arkivarie	B 24.
--------------------------	-------

Tjänsteman å extra stat:

1 förste sekreterare	B 26.;
----------------------------	--------

dels godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena	30,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	407,500
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	26,800
4. Avlöning till en tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	8,900
5. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	8,000
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal m. m.:	
a. Grundavlöningar m. m. kronor	91,600
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> .. »	4,000
	95,600
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän (däruti inbegripet representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena med 10,000 kronor), <i>förslagsvis</i>	48,000
	Summa kronor 624,800.;

dels ock till Utrikesdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 624,800 kronor.

Departementschefen har erinrat, att han vid föredragning av ärendena tillhörande tredje huvudtiteln till 1934 års statsverksproposition lämnade en utförlig redogörelse för arbetsförhållandena på utrikesdepartementets handelsavdelning. Departementschefen erinrade, att avdelningen i fråga enligt beslut av 1928 års riksdag vore organiserad på två byråer, men att endast en byråchef stode till avdelningens förfogande, enär den andra byrån vore direkt underställd avdelningschefen. Departementschefen framhöll det ohållbara under dåvarande förhållanden av en sådan anordning men ansåg sig

icke kunna framlägga förslag till en definitiv omorganisation av avdelningen, förrän ytterligare någon tids erfarenhet vunnits, utan förordade, såsom ett provisorium, att en tjänsteman tillsvidare förordnades att förestå den byrå, vilken saknade särskild chef, på det att avdelningschefen måtte befrias från de med byråchefsuppdraget förbundna göromålen. I enlighet härmed och med riksdagens begivande har en sekreterare mot särskild ersättning bestritt byråchefsgöromålen, utan att någon härför avsedd befattnings varit på stat uppförd. Anordningen i fråga, som började under år 1934, har sedermera förlängts att gälla även under budgetåren 1935/1936 och 1936/1937.

Departementschefen har nu ansett sig kunna konstatera, att handelsavdelningen alltjämt vore synnerligen hårt belastad och att ingen utsikt kunde skönjas, att förhållandena i detta avseende skulle inom överskådlig tid så ändras, att en återgång till den tidigare organisationen kunde befinnas tillfredsställande. Under sådana förhållanden har departementschefen icke funnit anledning förorda en ytterligare förlängning av det nuvarande provisoriet, utan föreslagit, att en för handelsavdelningen avsedd ny byråchefsbefattning i lönegraden B 30 uppfördes på departementets ordinarie avlöningsstat, och att lönen till denna befattnings sålunda hädanefter redovisades under anslagsposten Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken under senare åren betydligt överskridits, har densamma ansetts böra höjas från 84,300 kronor till 95,600 kronor.

Departementschefen har anfört, att medan befattningen som kabinetssekreterare tidigare betraktats som en genomgångspost och plägat anförtros åt någon tjänsteman i legationsråds eller motsvarande ställning, vilken beräknades efteråt komma att i befordran gå vidare till sin första sändebuds-post, så ifrågakomma numera vid tillsättande av kabinetssekreterare i främsta rummet tjänstemän, vilka redan beklätt sändebudsbefattning i utlandet. Detta förhållande har emellertid icke kunnat undgå att skapa vissa svårigheter i ekonomiskt hänseende. Visserligen har man, framhåller departementschefen, med hänsyn till de särskilda representationsplikter, som åligga kabinetssekreteraren, åt denne anslagit ett representationsbidrag av 6,000 kronor. Men därjämte föreligger i fråga om kabinetssekreteraren ett bostadsproblem. För ett stort antal beskickningar har staten numera anskaffat egna fastigheter. En liknande anordning, varigenom en tillträdande kabinetssekreterare likaväl som ett tillträdande sändebud hade att inflytta i en av staten stadigvarande tillhandahållen bostadslägenhet, borde enligt departementschefens mening kunna framdeles upptagas till övervägande. I avbidan härpå har departementschefen emellertid ansett ett hyresbidrag av lämplig storlek böra tillerkännas kabinetssekreteraren och i sådant syfte föreslagit, att ett belopp av 4,000 kronor ställes till förfogande å departementets avlöningsstat under anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän.

Utskottet. Utskottet, som icke velat motsätta sig, att kabinetssekreteraren med hänsyn till de särskilda förhållanden, som kunna anföras beträffande denne befattningshavare, erhåller ett hyresbidrag av 4,000 kronor samt ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, får hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för utrikesdepartementet:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat:

A. Diplomatsk eller konsulär personal.

1 sändebud såsom kabinetssekreterare	A	3
4 utrikesråd såsom avdelningschefer	A	2
8 byråchefer	B	30
7 förste sekreterare	B	26
6 andre sekreterare	B	21
3 förste kanslister eller kanslister	B	16
	eller B	12.

B. Övrig personal.

1 kansliråd och chef för arkivet	B	30
1 kamrerare	B	26
1 förste arkivarie	B	24
1 andre arkivarie	B	21
1 revisor	B	21
6 kansliskrivare	B	11
9 kanslibiträden	B	7
1 förste expeditionsvakt	B	7
9 expeditionsvakter	B	5.

Tjänstemän å övergångsstat:

A. Diplomatsk eller konsulär personal.

1 legationsråd	B	30
1 byråsekreterare	B	21.

B. Övrig personal.

1 förste arkivarie	B	24.
--------------------------	---	-----

Tjänsteman å extra stat:

1 förste sekreterare	B	26.;
----------------------------	---	------

b) godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena	30,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	407,500
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	26,800
4. Avlöning till en tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	8,900
5. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	8,000
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal m. m.:	Kronor
a. Grundavlöningar m. m.	91,600
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	4,000
	95,600
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän (däruti inbegripet representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena med 10,000 kronor), <i>förslagsvis</i>	48,000

Summa kronor 624,800.;

c) till *Utrikesdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 624,800 kronor.

2:o) **Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 6) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrikesdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 260,000 kronor.

B. Sveriges representation i utlandet.

3:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Personal å ordinarie och å extra stat m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 7—25) att

dels godkänna följande förteckning över personal å ordinarie och å extra stat vid beskickningar och konsulat:

Personalförteckning.		Lönegrad.
Befattning.	<i>Tjänstemän å ordinarie stat:</i>	
11 sändebud	A	3
15 sändebud	A	2
8 generalkonsuler	A	2

Befattning.	Lönegrad.
7 legationsråd	B 30
3 handelsråd	B 30
6 konsuler	B 30
14 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 26
7 andre legationssekreterare eller andre vicekonsuler	B 21
20 förste kanslister eller kanslister	} B 16 eller B 12.

Tjänstemän å extra stat:

1 sändebud	A 2
1 legationsråd	B 30
2 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 26
1 andre legationssekreterare eller andre vicekonsul	B 21.;

dels godkänna följande avlöningsstat för beskickningar och konsulat: personal å ordinarie och å extra stat m. m., att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

	Kronor.
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	966,800
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	49,400
3. Expektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	75,000
4. Avlöning till en e. o. kanslist, <i>förslagsvis</i>	5,300
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	

a. Ortstillägg:

	Kronor
Ortstillägg åt personal å ordinarie stat ..	925,100
Ortstillägg åt icke-ordinarie tjänstemän ..	68,700
Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister	
å ordinarie stat	7,000
Tillägg till ortstillägg åt en e. o. kanslist ..	1,000
Extra ortstillägg åt ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	350,000
	<u>1,351,800</u>

b. Ersättning till vissa beskicknings- och konsulatchefer för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- respektive konsulathus 41,900

c. Provisoriskt lönetillägg, *förslagsvis*

	200	<u>1,393,900</u>
--	-----	------------------

Summa kronor 2,490,400.;

dels medgiva, att befattningshavare, som tjänstgör i Calcutta eller Bogotá, må, där särskilda skäl därför tala, tilldelas bidrag till kostnaden för hemresa under semester en gång vart annat år ävensom att kanslist, som tjänstgör å

ort utom Europa, i fråga om tilldelande av hemresebidrag beredes samma ställning som övriga befattningshavare å dylik ort;

dels ock till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Personal å ordinarie och å extra stat m. m. för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 2,490,400 kronor.

Här nedan lämnas en redogörelse för de av departementschefen framlagda mera väsentliga förslagen rörande vår representation i utlandet.

Departementschefen har till en början erinrat därom, att den av 1936 års riksdag godkända planen för organisationen av Sveriges representation i främre Orienten omfattade, bland annat, upprättandet i *Kairo*, där vår representation tidigare omhänderhafts av en honorär tjänsteman i envoyés ställning, av en lönad beskickning under ledning av ett sändebud och med en stab bestående av en legationssekreterare och en kanslist, förutom den handelsattaché, som redan tidigare varit anställd vid den olönade beskickningen. Emellertid ansågs — i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag — icke hela denna organisation behöva upprättas omedelbart och i ett sammanhang, utan man inskränkte sig till att å staten för budgetåret 1936/1937 uppföra allenast legationssekreterarebefattningen, med tanke att de övriga för representationen i *Kairo* avsedda tjänsterna skulle inrättas ett år senare. Till fullföljande av denna plan har departementschefen nu förordat, att nämnda sändebudspost upprättas från och med ingången av nästkommande budgetår. I enlighet med vad i nyssnämnda plan beräknats, borde ortstillägget för denna post fastställas till ett belopp av 34,000 kronor. Upprättandet av befattningen skulle alltså medföra en belastning av tredje huvudtiteln för budgetåret 1937/1938 med en lön i lönegraden A 2, 14,022 kronor, samt ortstillägg, 34,000 kronor, sammanlagt i avrundat tal 48,000 kronor.

I fråga om vår representation i *Kina* har departementschefen erinrat därom, att ledningen av densamma utövas av den i Tokio stationerade ministern. Under den tid, då ministern icke uppehåller sig i landet, fungerar generalkonsuln i Shanghai som t. f. chargé d'affaires. Departementschefen har ansett denna anordning av från början provisorisk karaktär vara mot bakgrunden av de senare årens händelser mindre lämplig. Såväl kommerskollegium som näringsorganisationerna hava ansett uppförandet av en självständig beskickning i *Kina* önskvärt. Departementschefen har nu ansett sig böra föreslå, att en särskild beskickning i *Kina* upprättas redan från och med nästa budgetår. Då anställande av en beskickningschef därstädes med lägre ställning än minister icke lämpligen borde komma i fråga, har departementschefen även förordat, att upprättandet av beskickningen sker därigenom, att generalkonsulsbefattningen i Shanghai ändras till en sändebudsbefattning. Departementschefen har emellertid förutsatt, att befattningen, såvitt grundlönen angår, bibehålles i samma lönegrad som hittills, nämligen lönegraden A 2, och har därför under hithörande anslagspost ingen ökning att föreslå. Däremot har en ökning av ortstillägget ansetts vara ofrånkomlig. Till generalkonsuln utgår för närvarande ett ortstillägg av 17,400 kronor, varjämte han

uppbär ersättning för kontorskostnader, vilken sistnämnda ersättning i händelse av postens förändring till sändebudspost kommer att bortfalla. Med hänsyn till befattningens nya karaktär och då vidare generalkonsulns löneförmåner redan tidigare befunnits knappt tillmätta, har det syntts departementschefen, att ortstillägget för sändebudet icke bör sättas lägre än till 30,000 kronor, vilket belopp är detsamma, som sändebudet i Tokio uppbär före inköpet av beskickningshus därstädes.

Vad beträffar frågan om beskickningens förläggning, har densamma syntts departementschefen böra lösas på det sättet, att sändebudet tillsvidare kvarstannar i Shanghai för att sedermera, om så kan befinnas lämpligare, överflytta till Nanking.

Sedan 1931 är sändebudet i Tokio även ackrediterat hos siamesiska regeringen. Efter genomförandet av den nu föreslagna omläggningen har sändebudet i Kina ansetts böra ifrågakomma härför.

År 1930 upprättades ett lönat konsulat i *Reykjavik*. Departementschefen har funnit starka skäl tala för inrättandet i stället av ett generalkonsulat å Island. För omläggningen i fråga skulle erfordras utbyte av den nuvarande befattningen i lönegraden B 30 mot en i lönegraden A 2. Skillnaden i lön utgör 2,900 kronor. Vad ortstillägget beträffar, skulle detta kunna bibehållas vid nuvarande belopp av 8,800 kronor, därest ett förslag angående inköp av fastighet i Reykjavik, som departementschefen i annat sammanhang framlagt, vinner bifall. Ifrågavarande ortstillägg har, när därmed förenas förmånen av fri bostad, tillsvidare och i avvaktan på vidare erfarenhet ansetts tillräckligt för bekostande jämväl av fastighetens uppvärmning och belysning.

Beträffande vår representation i *Chile* har departementschefen erinrat därom, att genom beslut av 1929 års riksdag ett lönat vicekonsulat upprättades i Valparaiso. Från och med den 1 juli 1933 överflyttades vicekonsulatet till landets huvudstad Santiago. När dåvarande innehavaren av befattningen i början av år 1934 tillträdde honom beviljad längre semester, förordnades det vid beskickningen i Buenos Aires tjänstgörande och jämväl hos chilenska regeringen såsom medlem av beskickningen i Santiago anmälda legationsrådet över stat till vikarie, varvid han samtidigt hos chilenska regeringen anmäldes såsom t. f. chargé d'affaires, en anordning som var naturlig med hänsyn till nämnda tjänstemans diplomatiska ställning och vilken icke åsamkade statsverket några ökade kostnader. Vid senare uppkommen vakans å vicekonsulsbefattningen förordnades samme tjänsteman att från och med den 1 juli 1934 tillsvidare upprätthålla densamma. Den erfarenhet, som sålunda under en tid av mer än sju år vunnits beträffande den ifrågavarande befattningens upprätthållande i dels konsulär, dels diplomatisk egenskap, har givit departementschefen vid handen, att den senare anordningen obetingat är att föredraga. Då det icke i längden kan ifrågasättas, att befattningens innehavare skall på allenast de för en vicekonsul tillmätta löneförmånerna upprätthålla den yttre ställningen som t. f. chargé d'affaires, har departementschefen föreslagit, att i avseende å vår representation i Chile vidtages motsvarande anordning som i Colombia, d. v. s. att en diplomatisk befattning

i lönegraden B 30 upprättas. Ifrågavarande legationsrådstjänst har, liksom den befattning den är avsedd att ersätta, ansetts böra uppföras på ordinarie stat, något som skulle medföra en höjning av den för löner avsedda anslagsposten med 1,700 kronor. Ortstillägget har funnits lämpligen böra höjas från nuvarande 6,800 till 14,400 kronor.

Departementschefen har framhållit, att behov föreligger av en ökning av arbetskrafterna på utrikesdepartementets politiska avdelning. Denna fråga har ansetts kunna lösas genom att en för utlandsrepresentationen avsedd befattning tages i anspråk för det departementala arbetet. Den befattning, som departementschefen avsåge, vore vicekonsulstjänsten i *Omaha* i Nordamerika. De arbetsuppgifter, som åläge vicekonsulatet därstädes, hava, framhåller departementschefen, avsevärt minskats. Om också det lönade vicekonsulatet i *Omaha* blivit överflödigt såsom självständig myndighet, bör enligt departementschefens mening den för sagda post på sin tid upprättade tjänsten icke därför strykas från utrikesrepresentationens redan mycket begränsade stab av mellansgradsbefattningar utan tagas i anspråk på annat håll i utlandet. Då emellertid å andra sidan behovet av ytterligare en sekreterare i utrikesdepartementet vore temporärt och departementschefen därför av sparsamhetssynpunkt funnit det icke tilltalande att för detta ändamål förorda upprättandet av en ny befattning i departementet, har departementschefen ansett, att ifrågavarande vicekonsulstjänst åtminstone under den närmaste framtiden bör kunna användas härför. Med hänsyn till anordningens tillfälliga natur borde dock löneförmånerna för befattningen i fråga alltjämt få redovisas under vederbörande stater för beskickningar och konsulat. Det borde emellertid bemärkas, framhåller departementschefen, att om anordningen komme till stånd, en besparing för statsverket uppstode, motsvarande det för befattningen anslagna ortstillägget, 6,800 kronor för år räknat.

I fråga om anslagsposten till extra ortstillägg, vilket för innevarande budgetår uppförts med 325,000 kronor, har departementschefen föreslagit, att det samma för nästkommande budgetår ökas med 25,000 kronor till 350,000 kronor.

Vad slutligen angår den i anslagsposten till särskilda löneförmåner ingående delposten Ersättning till vissa beskicknings- och konsulatchefer för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- respektive konsulathus, 40,900 kronor, skulle här tillkomma ett dylikt bidrag till sändebudet i Warszawa, att utgå från den tidpunkt, då det beskickningshus, som därstädes är under uppförande, blir färdigt att tagas i bruk. Enligt föreliggande utredning bör ifrågavarande bidrag fastställas till 2,000 kronor för år räknat, men då byggnaden icke beräknas stå färdig förrän tidigast den 1 januari 1938, behöver för nästkommande budgetår endast ett belopp av 1,000 kronor anvisas för ändamålet.

I kungörelsen den 18 juli 1921 (nr 518) angående tillämpning å diplomatisk och konsulär personal av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, föreskrives, under avdelning B., mom. 9:o d),

att Kungl. Maj:t äger på därom gjord framställning, dock ej oftare än en gång vart tredje år, bevilja bidrag till kostnaden för hemresa under semester för befattningshavare, som tjänstgör vid beskickning eller konsulat utom Europa, dock att, där särskilda skäl därför tala, befattningshavare vid beskickningen i Rio de Janeiro och vid generalkonsulatet i Shanghai må tilldelas sådant bidrag vart annat år. Beträffande kanslister gäller, enligt bestämmelse i samma moment, den inskränkningen att dylikt hemresbidrag endast undantagsvis må lämnas oftare än en gång vart fjärde år.

Den särskilda ställning i berörda hänseende, som med hänsyn till de krävande klimatiska förhållandena ansetts böra givas befattningshavare, vilka tjänstgöra i Rio de Janeiro och Shanghai, har efter vad kunna erfarenheter givits vid handen av samma skäl synts departementschefen böra beredas även tjänstemän, som äro placerade i Calcutta och Bogotá. Å andra sidan har departementschefen funnit den nyss omförmälda bestämmelse, varigenom kanslisterna i fråga om tilldelande av hemresbidrag försatts i en sämre ställning än övriga tjänstemän och som tillkommit på en tid, då kanslistbefattningarna företrädesvis rekryterades bland personer, som länge varit bosatta på platsen och förutsattes hava jämförelsevis mindre intresse av att upprätthålla förbindelserna med hemlandet, knappast överensstamma med nutida förhållanden. Departementschefen har föreslagit, att denna bestämmelse borttages och att sålunda ifrågavarande grupp av tjänstemän uti nämnda avseende jämställas med övriga befattningshavare å tjänstgöringsort utom Europa.

På grund av de utav departementschefen föreslagna förändringarna under förevarande anslag skulle detsamma, som för innevarande budgetår utgår med 2,427,000 kronor, höjas med 63,400 kronor till 2,490,400 kronor. Med avseende å personalförteckningen innebära departementschefens förslag, att å sagda förteckning tillkomma på ordinarie stat två sändebud i lönegraden A 2 (Kairo och Shanghai), antalet generalkonsuler förblir oförändrat (posten i Reykjavik tillkommer, men den i Shanghai bortfaller), ett legationsråd tillkommer (Santiago), en konsul bortfaller (Reykjavik), likaså en vicekonsul (Santiago).

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen under denna punkt föreslagit. Dock bör erinras om att, därest staten förvärvar fastighet för konsulatet i Reykjavik, vissa jämkningar i ortstillägget till konsuln å denna ort samt i det för uppvärmnings- och belysningsersättningar avsedda beloppet i staten kunna behöva vidtagas. Utskottet har därför ansett de härav berörda anslagsposterna i avlöningsstaten böra för budgetåret 1937/1938 erhålla beteckningen förslagsvis.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande förteckning över personal å ordinarie och å extra stat vid beskickningar och konsulat:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
<i>Tjänstemän å ordinarie stat:</i>	
11 sändebud	A 3
15 sändebud	A 2
8 generalkonsuler	A 2
7 legationsråd	B 30
3 handelsråd	B 30
6 konsuler	B 30
14 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 26
7 andre legationssekreterare eller andre vicekonsuler	B 21
20 förste kanslister eller kanslister	B 16
	} eller B 12.
<i>Tjänstemän å extra stat:</i>	
1 sändebud	A 2
1 legationsråd	B 30
2 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 26
1 andre legationssekreterare eller andre vicekonsul	B 21.;

b) godkänna följande avlöningsstat för beskickningar och konsulat: personal å ordinarie och å extra stat m. m., att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	966,800
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	49,400
3. Expektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	75,000
4. Avlöning till en e. o. kanslist, <i>förslagsvis</i>	5,300
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	
a. Ortstillägg:	
Ortstillägg åt personal å Kronor ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	925,100
Ortstillägg åt icke-ordinarie tjänstemän	68,700
Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister å ordinarie stat	7,000
Tillägg till ortstillägg åt en e. o. kanslist.....	1,000

	Kronor.	Kronor
Extra ortstillägg åt ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	350,000	1,351,800
b. Ersättning till vissa beskicknings- och konsulatchefer för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- respektive konsulathus, <i>förslagsvis</i>	41,900	
c. Provisoriskt lönetillägg, <i>förslagsvis</i>	200	1,393,900
	Summa kronor	2,490,400.;

c) medgiva, att befattningshavare, som tjänstgör i Calcutta och Bogotá, må, där särskilda skäl därför tala, tilldelas bidrag till kostnaden för hemresa under semester en gång vart annat år, ävensom att kanslist, som tjänstgör å ort utom Europa, i fråga om tilldelandet av hemresebidrag beredes samma ställning som övriga befattningshavare å dylik ort;

d) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Personal å ordinarie och å extra stat m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 2,490,400 kronor.

4:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 25) att till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

För detta ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett reservationsanslag av 95,000 kronor. För nästkommande budgetår har ett belopp av 90,000 kronor ansetts vara för ändamålet tillräckligt.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

5:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Handelsattachéer.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 25) att till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Handelsattachéer* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 38,500 kronor.

Till avlönande av handelsattachéer har sedan ett flertal år tillbaka årligen anvisats ett belopp av 36,500 kronor, av vilket utgår grundlön till två dylika

tjänstemän — den ene för närvarande placerad i Madrid och den andra i Kairo — med vardera 9,000 kronor samt ortstillägg med 10,000 kronor till den förre och 8,500 kronor till den senare.

Departementschefen har funnit på ett tillfredsställande sätt utrett, att en höjning av ortstillägget till handelsattachén i Kairo med 2,000 kronor måste anses skälig, och har sålunda ansett sig böra förordna att anslaget i fråga ökas med nämnda belopp.

Mot beräkningen av medelsbehovet har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Handelsattachéer* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 38,500 kronor.

6:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 25—30) att dels godkänna följande avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas till vidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	25,000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal m. m.		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	74,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., förslagsvis	»	2,100
		» 76,200
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	900
		Summa kronor 102,100.;

dels ock till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 102,100 kronor.

För här avsett ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett förslagsanslag av 78,000 kronor, av vilket belopp enligt gällande avlöningsstat 75,000 kronor anvisats till grundavlöningar m. m. samt 3,000 kronor till avlöningsförhöjningar m. m.

Departementschefen har meddelat, att den av Kungl. Maj:t den 15 november 1935 tillsatta upplysningsnämnden, vilken tjänstgör som en rådgivande institution i angelägenheter berörande upplysningsverksamheten i utlandet angående Sverige (statsv. prop. 1936 III ht. sid. 1—3), har i skrivelse den 23 mars 1936 föreslagit, att till chefen för Svensk-amerikanska nyhetsbyrån i New York såsom ersättare för pressombud måtte utgå ett belopp av 25,000

kronor från det eller de anslag, med vilka kostnaden för pressombuden bestrides, och att ett särskilt anslag på 20,000 kronor måtte dessutom tilldelas byrån.

Den Svensk-amerikanska nyhetsbyrån har sedan 1921 varit verksam med ett kontor i New York och ett i Stockholm. Ekonomiskt har byråns verksamhet tryggats dels genom betydande understöd från svenska organisationer och affärsföretag, dels genom bidrag från anslaget för upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige. Under en följd av år hava även betydande bidrag lämnats av järnvägsstyrelsen och telegrafstyrelsen.

Efter att hava redogjort för vad upplysningsnämnden i denna fråga anfört och beskickningens i Washington därvid avgivna yttrande har departementschefen för egen del i detta ärende anfört följande.

»Enligt min mening är nyhetsbyråns verksamhet så betydelsefull för spridandet av kännedom om svenska förhållanden i Förenta staterna, att dess fortbestånd och vidare utveckling under alla omständigheter bör tryggas. Då denna verksamhet icke blott varit till nytta för de företag, som bedriva export till Förenta staterna, utan jämväl och kanske i främsta rummet bidragit till att där höja Sveriges anseende, kan det icke rimligen förväntas att kostnaderna för byråns vidmakthållande skola i samma omfattning, som tidigare varit förhållandet, bäras av enskilda institutioner och företag. Dessutom är att märka, att, därest byrån upphör, en ersättning för densamma under alla förhållanden torde få anses oundgänglig. Anställandet av en eller till och med två pressattachéer i Förenta staterna skulle emellertid, med hänsyn till de särskilda förhållanden, som där råda, knappast kunna antagas lämna fullgod ersättning för nyhetsbyrån. Tillräckliga skäl synas mig därför tala för ett godkännande av upplysningsnämndens förslag. Jag föreslår alltså, att under nu förevarande anslag ett belopp av 25,000 kronor beräknas för bestridande av arvode till nyhetsbyråns chef. Detta arvode torde redovisas å särskild post i avlöningsstaten för pressattachéer.

Det föreslagna ytterligare bidraget å 20,000 kronor till nyhetsbyråns verksamhet i övrigt anser jag böra utgå av anslaget till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige, vartill jag senare skall återkomma.»

Vad förevarande anslag i övrigt beträffar, har anslagsposten till grundavlöningar m. m. sänkts med 900 kronor, motsvarande familjepensionsavdragen för tre av anslaget avlönade extra ordinarie tjänstemän i lönegraden B 26, och såiunda uppförts med (75,000 — 900 =) 74,100 kronor. Anslagsposten till avlöningsförhöjningar m. m., nu 3,000 kronor, har med hänsyn till belastningen sänkts till 2,100 kronor. Till bestridande av provisoriska lönetillägg till sådana extra ordinarie tjänstemän, vilka därtill bliva berättigade, har uppförts en anslagspost, benämnd Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, å förslagsvis 900 kronor.

Utskottet. Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, får hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	25,000	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal m. m.			
a. Grundavlöningar			
m. m.	kronor	74,100	
b. Avlöningsförhöjningar			
m. m., <i>förslagsvis</i> ..	»	2,100	» 76,200
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>			» 900
			Summa kronor 102,100.;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 102,100 kronor.

7:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, sid. 30) att till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 360,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett reservationsanslag av 375,000 kronor. Med hänsyn till storleken av förefintlig reservation har departementschefen ansett en sänkning av beloppet med 15,000 kronor kunna vidtagas för nästkommande budgetår.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 360,000 kronor.

8:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, sid. 30) att till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 105,000 kronor.

I riksstaten för det löpande budgetåret är detta anslag uppfört med 90,000 kronor, vilket belopp emellertid — såsom av förra årets statsverksproposition framgår (III ht. sid. 26) — icke i och för sig är tillräckligt för att möta de årliga utgifterna utan beräknats under hänsynstagande till förefintlig reservation. Denna reservation har nu så minskats, att en höjning av anslaget med 15,000 kronor av departementschefen beräknats vara erforderlig.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har utskottet icke något att erinra. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjante* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 105,000 kronor.

9:o) **Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 30 och 31) att till Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 95,000 kronor.

I gällande riksstat har under denna rubrik uppförts ett anslag av 75,000 kronor. Detta belopp understiger med 23,000 kronor det för närmast föregående budgetår anvisade, men beräknades vara tillräckligt för budgetåret 1936/1937 med hänsyn till storleken av tidigare uppkommen reservation. Denna reservation beräknas dock under det löpande budgetåret komma att i väsentlig mån förbrukas, och en höjning av anslaget med 15,000 kronor har på denna grund ansetts vara erforderlig. Härjämte har departementschefen på angivna skäl föreslagit, att förevarande anslag — vilket alltsedan Sverige år 1931 lämnade guldmyntfoten belastats endast med den del av vederbörande i utländska valutor redovisade utgifter, som motsvara de tidigare parikurserna — hädanefter bör påföras även den överskjutande delen, den s. k. kursförlusten, vilken hittills bokförts under anslaget *Reglering av vissa kursförluster*. Härför erfordras en ytterligare höjning av förevarande anslag med 5,000 kronor, vilket belopp alltså icke motsvarar någon ökning av utgifterna under huvudtiteln utan endast överföres från ett anslag till ett annat.

Utskottet.

Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, får hemställa,

att riksdagen må till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 95,000 kronor.

10:o) **Ersättningar åt olönade konsuler.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, sid. 31) att till Ersättningar åt olönade konsuler för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är för ifrågavarande ändamål uppfört ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

I fråga om beräkningen av anslaget för nästkommande budgetår har departementschefen framhållit, att vissa på senare tid från olönade konsuler inkomna framställningar om höjda bidrag till kontorskostnader förefallit honom välgrundade, och att de åtminstone i någon utsträckning böra tillmötesgå. På denna grund tillstyrker departementschefen en höjning av anslaget med 5,000 kronor. Emellertid bör också, enligt departementschefens mening,

detta anslag i likhet med anslaget till kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler hädanefter belastas med de kursförluster, som drabba utgifterna under anslaget. För dessa kostnader beräknas ett ytterligare belopp av 20,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ersättningar åt olönade konsuler* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

11:o) **Rese- och flyttningersättningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 31 och 32) att till Rese- och flyttningersättningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 185,000 kronor.

För detta ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett förslagsanslag av 175,000 kronor. För att täcka den merkostnad för hithörande ändamål, som föranledes av den svenska kronans depreciering i förhållande till dess tidigare internationella värde och som hittills belastat anslaget till Reglering av vissa kursförluster, föreslås ifrågavarande anslag för nästa budgetår böra höjas med 10,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Rese- och flyttningersättningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 185,000 kronor.

12:o) **Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12, sid. 32), att till Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 210,000 kronor.

För skrivmaterialier m. m. är i gällande riksstat uppfört ett reservationsanslag å 168,000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att detta anslag hör till dem, å vilka hittills endast bokförts motvärdet efter parikurs av därå belöpande utgifter men som hädanefter bör belastas med fulla beloppet av varje ifrågakommande utbetalning med bokföring sålunda efter de aktuella valutakurserna. Med hänsyn emellertid till att det här gäller utgifter i ett mycket stort antal skilda myntslag och att man under nuvarande förhållanden icke har någon säkerhet för att ej plötsliga kursfluktuationer skola kullkasta gjorda beräkningar, har departementschefen ansett sig böra föreslå, att anslaget i samband härmed gives förslagsanslags natur. En sådan åtgärd synes departementschefen vara så mycket mera på sin plats, som för huvudsakligen motsvarande utgifter på annat håll inom förvaltningen förslagsanslag i allmänhet

äro anvisade. Någon ändring i principerna för anslagets disponerande förutsättes ej ske, utan Kungl. Maj:t skulle ställa såsom hittills begränsade belopp av anslaget till de olika utlandsmyndigheternas förfogande.

Vad beräkningen av anslagets belopp angår, så har storleken av tidigare uppkommen reservation medgivit, att beloppet av det hittillsvarande reservationsanslaget under senare år kunnat hållas väsentligt under den årliga medelsåtgången. Denna anses med nuvarande antal utlandsmyndigheter för nästkommande budgetår böra beräknas till 195,000 kronor. Med hänsyn till vid budgetårets ingång sannolikt kvarstående behållning å reservationsanslaget anses dock medelsanvisningen kunna begränsas till 180,000 kronor, vartill bör läggas ett belopp av 30,000 kronor för täckande av kursförluster.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 210,000 kronor.

13:o) **Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat.** Utskottet tillstyrker i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, sid. 32 och 33), att förevarande anslag, som för innevarande budgetår är uppfört med 80,000 kronor och nu föreslås höjt med 15,000 kronor för täckande av kursförluster, för budgetåret 1937/1938 uppföres med 95,000 kronor, och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 95,000 kronor.

C. Internationella byråer m. m.

14:o) **Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, sid. 33 och 34) att för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 570,000 kronor.

Förbundets budget för år 1936 slutade på en utgiftssumma av 28,279,901 guldfrancs, varav, sedan ett från 1934 erhållet överskott återbetalats till medlemsstaterna, Sveriges andel belöpte sig till guldfrancs 517,987: 35. För gäldande härav beviljade 1936 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag ett förslagsanslag av 670,000 kronor.

Departementschefen har rörande beräklandet av förevarande anslag för budgetåret 1937/1938 anfört följande:

Den genom förbundsförsamlingens beslut den 10 oktober 1936 fastställda utgiftsbudgeten för år 1937 slutar på 29,184,128 schweiziska francs. Sammanförd under huvudrubriker ter sig utgiftssidan av denna budget på följande sätt:

	Schweiziska francs.
I. Sekretariatet	14,842,103
II. Den internationella arbetsorganisationen.....	7,608,662
III. Den fasta mellanfolkliga domstolen	2,561,333
IV. Den ständiga centrala opiekommittén	124,508
V. Den internationella flyktingeinstitutionen.....	394,197
VI. Fastigheter i Genève	1,584,000
VII. Pensioner	1,686,825
VIII. Assyriernas från Irak bosättning.....	300,000
IX. Kommissariatet för flyktingar, kommande från Tyskland...	82,500
Summa schweiziska francs	29,184,128

Församlingen ansåg det ej möjligt att omarbete budgetens utgiftssida med hänsyn tagen till den under pågående möte inträffade värdeminskningen för de båda valutor, den schweiziska och den nederländska, i vilka huvudparten av förbundets utgifter äro bestämda. I stället beslöt församlingen, att budgetens inkomstsida, vilken liksom tidigare fastställdes i guldfrancs, skall motsvara utgifternas i schweiziska francs uttryckta totalbelopp, minskat med tjugu procent, d. v. s. ungefärligen lika mycket som den nederländska valutans värdeminskning den 6 oktober 1936. Från den sålunda bestämda inkomstsumman, 23,347,302 guldfrancs, skall därjämte avgå ett belopp av guldfrancs 2,062,479: 70, utgörande överskott från år 1935. Det belopp, som skall betalas av förbundsmedlemmarna för år 1937, uppgår alltså till guldfrancs 21,284,822: 30.

Vid sitt senaste möte godkände förbundsförsamlingen vidare en ny skala för fördelningen av kostnaderna för förbundet, att gälla under åren 1937—1939. Enligt denna har Sverige att erlægga $\frac{10}{923}$ i stället för tidigare $\frac{18}{931}$ av förbundets utgifter, en ökning mot vilken gensagor framfördes från svensk sida. Sveriges bidrag till förbundet för år 1937 uppgår i enlighet med denna beräkningsgrund till guldfrancs 438,149: 10, motsvarande en minskning i förhållande till år 1936 med guldfrancs 79,838: 25. Till täckande av denna utgift torde med hänsyn till nu gällande växelkurs böra beräknas ett belopp av 570,000 kronor, vilket torde äskas såsom förslagsanslag.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må för gäldande av *Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 570,000 kronor.

15:o) **Sveriges deltagande i internationella konferenser. Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 15 och 16, sid. 34) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till bestridande av kostnaderna för *Sveriges deltagande i internationella konferenser* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor;

b) till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna för *Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

16:o) **Bidrag till internationella Nansen-institutet för flyktingar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, sid. 34—36) att såsom Bidrag till internationella Nansen-institutet för flyktingar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att det i Genève upprättade internationella Nansen-institutet för flyktingar — beträffande vilket uppgifter lämnas i den redogörelse för flyktingefrågan, som intagits i utrikesdepartementets blåbok angående Nationernas förbunds församlings sextonde ordinarie möte i Genève 1935 m. m. (sid. 68 ff.) — i skrivelse till utrikesdepartementet den 20 mars 1936 och vid senare tillfällen hemställt, att ett antal ryska flyktingar måtte få bosätta sig i Sverige. Liknande framställningar hava även riktats till Danmark och Norge.

Danska regeringen har icke ansett sig kunna tillmötesgå av institutet gjord framställning om att i Danmark emottaga flyktingar men i stället lämnat ett bidrag av 20,000 danska kronor till kostnaden för försörjning av ifrågavarande ryska flyktingar. Norska regeringen har medgivit nitton flyktingar att inkomma i Norge och åtagit sig deras underhåll under den första tiden av deras vistelse i landet. Från svensk sida har institutets hemställan om tillstånd för trettiosex flyktingar att bosätta sig här i landet ej kunnat bifallas men däremot, på samma sätt som från dansk sida, ett bidrag till institutets verksamhet ställts i utsikt. Med anledning av en förnyad hemställan av institutet hava emellertid tio personer nyligen tillåtits inkomma i landet särskilt emedan grekiska regeringen utlovat, att övriga på ön Syra placerade ryska flyktingar under sådana förhållanden finge kvarstanna någon tid.

Enligt departementschefens mening bör Sverige ej undandraga sig att — utöver det tillmötesgående, som visats Nansen-institutet genom de nyssnämnda tio flyktingarnas emottagande — lämna institutet bistånd i form av ett penningbidrag för det definitiva placerandet i andra länder än Sverige av de ryska flyktingar, som hittills endast kunnat erhålla en tillfällig tillflyktsort. För detta ändamål har departementschefen ansett ett belopp av 20,000 kronor böra anvisas.

Utskottet.

I likhet med departementschefen finner utskottet skäl tala för att Sverige lämnar Nansen-institutet bistånd i form av penningbidrag. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot storleken av det föreslagna beloppet, får hemställa,

att riksdagen må såsom *Bidrag till internationella Nansen-institutet för flyktingar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

17:o) **Riksdagens interparlamentariska grupp.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, sid. 36 och 37) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *Riksdagens interparlamentariska grupp* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 18,000 kronor.

D. Diverse.

18:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond (punkt 19, sid. 37) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

19:o) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 20, sid. 37 och 38) och under erinran, att i riksstaten för innevarande budgetår uppförts anslag för ifrågavarande ändamål med samma belopp som det nu äskade, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

20:o) **Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21, sid. 38 och 39) att till Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 50,000 kronor.

Med anledning av inom riksdagen väckta motioner anvisade 1936 års riksdag (rd. skr. nr 217) för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1936/1937 under tredje huvudtiteln ett anslag av 50,000 kronor. Riksdagen yttrade därvid, att spørsmålet om storleken av det anslag, som borde avses till förstärkning av understödsfondens avkastning, såvitt anginge tid efter utgången av nämnda budgetår, syntes böra upptagas till prövning i samband med regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel för respektive budgetår.

Understödsnämnden för rysslandssvenskar, vilken alltsedan understödsfondens inrättande vid ingången av budgetåret 1934/1935 handhaft den därmed avsedda hjälpverksamheten, har i en den 31 oktober 1936 dagtecknad, till Konungen ställd skrivelse hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till förstärkning av avkastningen av understödsfonden för budget-

året 1937/1938 anvisa ett belopp av 50,000 kronor. Nämnden har därvid lämnat redogörelse för medelsdispositionen för innevarande budgetår samt medelsbehovet för budgetåret 1937/1938. Av redogörelsen framgår, att de för innevarande budgetår disponibla medlen, nämligen dels avkastningen av fonden, 74,400 kronor, dels ifrågavarande anslag, 50,000 kronor, eller sammanlagt 124,400 kronor, beräknas komma att disponeras sålunda, att ett belopp av 104,442 kronor tages i anspråk för månadsunderstöd åt 113 huvudmän, representerande 200 familjemedlemmar, medan återstående 19,958 kronor avses skola åtgå för tillfälliga understöd m. m. och hjälp för påbörjande av förvärvsverksamhet.

Vad beträffar medelsbehovet för budgetåret 1937/1938 har nämnden beräknat detta till samma belopp som för innevarande budgetår, alltså sammanlagt 124,400 kronor, varav 110,400 kronor avses för månadsunderstöd samt 14,000 kronor för tillfälliga understöd m. m. Fondens avkastning har beräknats till samma belopp som för innevarande budgetår, eller 74,400 kronor.

Departementschefen har funnit vad understödsnämnden i förenämnda skrivelse anfört giva vid handen, att även för nästkommande budgetår understödsfondens avkastning bör förstärkas med enahanda belopp, som anvisats för innevarande budgetår.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 50,000 kronor.

21:o) **Understödsnämnden för rysslandssvenskar.** Kungl. Maj:ts har föreslagit riksdagen (punkt 22, sid. 39 och 40) att till bestridande av kostnaderna för Understödsnämnden för rysslandssvenskar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 7,000 kronor.

Kostnaderna för understödsnämnden för rysslandssvenskar, omfattande ersättning till nämndens ledamöter, vissa expenser m. m., hava under budgetåren 1934/1935 och 1935/1936 i huvudsak utgått av tredje huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., och enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 juni 1936 skall ersättning till nämndens ledamöter även för budgetåret 1936/1937 bestridas av kommittéanslaget. Då nämnden svårigen kan undvaras, så länge hjälpverksamheten för rysslandssvenskar fortgår under nuvarande former, anser departementschefen det knappast lämpligt, att kostnaderna för nämnden alltjämt utgå av anslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Enär understödsfondens av-

kastning icke lämnar tillgång till bestridande av ersättning till nämndens ledamöter m. m., och då ej heller anslaget till förstärkning av avkastningen beräknats med hänsyn till andra kostnader än de av själva hjälpverksamheten föranledda, föreslår departementschefen, att ett särskilt anslag för ändamålet uppföres i riksstaten, och att detta för budgetåret 1937/1938 beräknas till 7,000 kronor.

I likhet med departementschefen finner utskottet lämpligt, att ett särskilt anslag uppföres i riksstaten för bestridande av här ifrågavarande kostnader. Då det för ändamålet beräknade beloppet ej heller givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för *Understödsnämnden för rysslandssvenskar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 7,000 kronor.

22:o) **Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, sid. 40—43) att till Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 105,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är för här avsedda ändamål uppfört ett anslag av 50,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att upplysningsnämnden till honom inkommit med en framställning angående arten och omfattningen av den upplysningsverksamhet, som enligt nämndens mening bör bedrivas under budgetåret 1937/1938. I berörda framställning meddelas, att en inom nämnden verkställd utredning givit vid handen, att en höjning av de för upplysningsändamål anvisade medlen vore ofrånkomlig, därest av nämnden förordade åtgärder skulle kunna komma till stånd. Nämndens förslag, av vilka åtskilliga framställts redan under det nästförflutna budgetåret men måst undanskjutas i avvaktan på att erforderliga medel skulle bliva tillgängliga, avse bland annat sådana åtgärder som utgivande av en »Annuaire de Suède», avsedd att utgöra en motsvarighet på franska språket till den årsbok på engelska, som sedan en följd av år publiceras av utrikesdepartementets pressbyrå, utgivandet av en handbok angående förbindelserna mellan Sverige och utlandssvenskarna, anvisandet av särskilda medel för utvecklande av de kulturella förbindelserna mellan Sverige och de baltiska staterna, anordnande av föreläsningar om Sverige i utlandet o. s. v.

Upplysningsnämnden har även framlagt ett förslag, som går ut på att genom samarbete med Tidningarnas telegrambyrå förbättra och utvidga förmedlandet av ekonomiska nyheter från Sverige. Telegrambyrån har under hand förklarar sig villig att ombesörja en nyhetsförmedling av detta slag mot en årlig ersättning av 10,000 kronor. Ifrågavarande förslag har genom handelsdepartementets försorg remitterats till kommerskollegium, som, efter

att i sin tur hava inhämtat yttranden från Sveriges allmänna exportförening och Sveriges industriförbund, tillstyrkt detsamma.

Vidare har departementschefen i detta sammanhang upplyst, att delegationerna för nordiskt ekonomiskt samarbete vid möte i Oslo i september 1936 enats om utgivande av en gemensam publikation på engelska, franska och tyska språken, avsedd att giva en allsidig och saklig belysning av de fem nordiska ländernas samlade betydelse inom världsekonomin. För ändamålet har tillsatts en redaktionskommitté, bestående av representanter för Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge. Verket är avsett att givas ungefärligen samma yttre utstyrelse som den av utrikesdepartementet utgivna The Sweden Year Book samt att omfatta omkring 200 trycksidor. Det beräknas kunna utkomma av trycket under loppet av innevarande år. De sammanlagda kostnaderna hava beräknats komma att uppgå till 43,000 à 44,000 kronor, varav på Sveriges del skulle komma ett belopp av omkring 10,000 kronor. Av detta belopp hava omkring 2,000 kronor ansetts komma att erfordras under innevarande budgetår, och departementschefen har för ändamålet avsatt nämnda belopp av den av Kungl. Maj:t till hans förfogande ställda delen av anslaget. Återstående belopp av 8,000 kronor förfaller till betalning under budgetåret 1937/1938.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

»Vid övervägande av samtliga ifrågavarande förslag har jag kommit till den uppfattningen, att en utvidgad upplysningsverksamhet efter angivna linjer skulle kräva en ökning för nästkommande budgetår av vederbörande anslagsmedel med ett belopp icke understigande 30,000 kronor, varvid jag utgått ifrån att, i enlighet med vad jag i det föregående under punkten 6. föreslagit, medel för avlönande av chefen för Svensk-amerikanska nyhetsbyrån i New York anvisas under anslaget till pressattachéer, och följaktligen även det belopp av 10,000 kronor, som för närvarande utgår såsom bidrag härtill från upplysningsanslaget, skall kunna användas till nyssnämnda, av upplysningsnämnden föreslagna ändamål. Jag anser mig böra tillstyrka en dylik anslagshöjning. En ytterligare höjning av anslaget med 20,000 kronor föranledes av det bidrag till Svensk-amerikanska nyhetsbyrån för dess verksamhet i övrigt, vilket jag tidigare, likaledes under punkten 6., ansett mig böra förorda.

Reseersättningar och dagarvoden åt upplysningsnämndens och kulturrådets ledamöter utbetalas för närvarande från tredje huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Då emellertid upplysningsnämnden och kulturrådet torde få betraktas som stadigvarande institutioner, vilkas arbete ingår som ett led i upplysningsverksamheten, böra nämnda kostnader för deras verksamhet lämpligen påföras det anslag, varom nu är fråga. För detta ändamål erfordras en ytterligare höjning med 5,000 kronor av detta anslag, vilket sålunda torde uppföras med (50,000 + 30,000 + 20,000 + 5,000 =) 105,000 kronor.»

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 105,000 kronor.

23:o) **Upplysningsarbete för freden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24, sid. 43 och 44) att till Upplysningsarbete för freden för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehåft

dels en inom första kammaren av herr *J. Nilsson* i Malmö väckt motion (nr 142), vari hemställts, att riksdagen måtte till upplysningsarbete för freden för budgetåret 1937/1938 besluta anvisa ett anslag av 50,000 kronor;

dels ock en inom andra kammaren av herr *B. Holmgren m. fl.* väckt motion (nr 121), vari hemställts, att riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition om ett anslag för budgetåret 1937/1938 av 25,000 kronor till upplysningsarbete för freden.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 20,000 kronor.

Innevarande budgetårs anslag har av Kungl. Maj:t fördelats sålunda, att 2,250 kronor ställts till ministerns för utrikes ärendena förfogande för att enligt av honom fastställda grunder utanordnas såsom stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt högskolorna i Stockholm och Göteborg för studier av Nationernas förbunds organisation och verksamhet, samt att Föreningen mellanfolkligt samarbete för fred tilldelats 10,000 kronor, Svenska sektionen av internationella kvinnoförbundet för fred och frihet 2,000 kronor, Svenska föreningen för Nationernas förbund 2,500 kronor, Svenska skolornas fredsförening 750 kronor, Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund 750 kronor, Sveriges godtemplares ungdomsförbund 1,250 kronor samt Internationella fredsbyrån i Genève 500 kronor.

I skrivelse till Konungen den 24 oktober 1936 har Samarbetskommittén för fredsfrågor, som omfattar följande organisationer, nämligen Förbundet för kristet samhällsliv, Föreningen mellanfolkligt samarbete för fred, Nationaltemplarorden, Svenska freds- och skiljedomsföreningen, Svenska föreningen för Nationernas förbund, Svenska sektionen av internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, Svenska skolornas fredsförening, Svenska världsfredsunionen, Sveriges godtemplares ungdomsförbund, Sveriges storloge av I. O. G. T., Ungdomsförbundet Heimdal, Vita bandet, Svenska ekumeniska

nämnden och Svenska krigstjänstvägrarförbundet, anhållit, att Kungl. Maj:t ville till 1937 års riksdag avlåta proposition om ett anslag av 50,000 kronor till det svenska fredsarbetet. Kommittén framhåller, att anslaget till upplysningsarbete för freden, även när det som under budgetåren 1930/1931 och 1931/1932 uppgick till 32,000 kronor, enligt kommitténs uppfattning icke på långt när motsvarat behovet. Det nuvarande tidsläget och den utrikespolitiska utvecklingen hade gjort fredsarbetet mer aktuellt än kanske någonsin. Läget krävde ett allt kraftigare, mer fördjupat och mer utvidgat upplysningsarbete. För detta arbete erfordrades medel för anordnande av upplysningskurser, organisation av studier och en utvidgad föreläsningsverksamhet. Därjämte erfordrades för kontakten med och deltagandet i det internationella fredsarbetet reseunderstöd och stipendier. Vissa av nyssnämnda sammanslutningar hava ingivit specificerade framställningar om bidrag av det anslag för nu ifrågakommande ändamål, som av riksdagen må anvisas för budgetåret 1937/1938.

Samarbetskommitténs framställning har synts departementschefen svårliken kunna tillfullo tillgodoses. Departementschefen har dock ansett sig böra tillstyrka en ökning med 5,000 kronor av det belopp, som för innevarande budgetår anvisats i syfte att genom bidrag till olika organisationer och genom utdelande av stipendier stödja upplysningsarbetet för freden.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning frångå Kungl. Maj:ts förslag och anser sig följaktligen böra tillstyrka anvisande av ett anslag av 25,000 kronor för budgetåret 1937/1938 till upplysningsarbete för freden.

Beträffande användningen av anslaget torde det böra liksom hittills ankomma på Kungl. Maj:t att fördela de anvisade medlen efter i huvudsak samma grunder, som vunnit tillämpning vid fördelningen av anslaget för budgetåret 1936/1937. Dock vill utskottet som sin mening framhålla, att särskilt sådana sammanslutningar böra erhålla understöd, vilka i vårt land vilja sprida upplysning om fredsarbetets mål och medel eller hava till uppgift att samarbeta med motsvarande organisationer i utlandet.

Av det anförda framgår, att utskottet avstyrker såväl herr Nilssons i Malmö motion (I: 142) som herr Holmgrens m. fl. motion (II: 121).

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å såväl herr Nilssons i Malmö motion (I: 142) som herr Holmgrens m. fl. motion (II: 121), till *Upplysningsarbete för freden* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

24:o) **Sveriges deltagande i firandet av Nya Sverige-minnet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25, sid. 44 och 45) att till bestridande av kostnaderna för Sveriges deltagande i firandet av Nya Sverige-minnet för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att Amerikas Förenta staters härvarande chargé d'affaires den 27 juli 1936 överlämnade till ministern för utrikes ärendena en skrivelse, i vilken han på sin regerings uppdrag och å Förenta staternas presidents vägnar inbjöd Sveriges regering att med republikens regering och folk deltaga i firandet av trehundraårsminnet av den första permanenta bosättningen i Delawares floddal. Inbjudningen avsåg, att Kungl. Maj:ts regering skulle genom officiella ombud låta sig företräda vid de högtidligheter, som komme att hållas i Wilmington, Delaware, Philadelphia, Pennsylvania samt å flera andra platser vid ännu icke fastställda tidpunkter under år 1938.

Den 11 september beslöt Kungl. Maj:t antaga den sålunda mottagna inbjudningen och utsåg samtidigt medlemmar av en bestyrelse för Sveriges deltagande i minneshögtidligheterna. Kungl. Maj:t förklarade Sig framdeles vilja taga ställning till frågan om täckande av de med deltagandet förenade kostnaderna.

Med skrivelse till Konungen den 2 december 1936 har nämnda bestyrelse framlagt förslag rörande vissa lämpliga åtgärder för detta trehundraårsminnes hugfästande samt redogjort för verkställda beräkningar i avseende å kostnaderna härför. Bestyrelsen har sålunda föreslagit, bland annat, utgivandet av ett antal publikationer över svenskt kulturellt och ekonomiskt liv, av en faksimileserie av en del äldre svensk-amerikanskt tryck samt av en översättning till svenska språket av en i anledning av jubileet i Förenta staterna utkommande publikation angående svenskars och svenskätlingars insatser därstädes under de 300 åren efter den första svenska bosättningen; anordnandet av en ambulerande historisk konstutställning samt av en historisk minnesutställning i American-Swedish Historical Museum i Philadelphia ävensom anordnandet av föreläsningsturnéer av svenska vetenskapsmän i Förenta staterna. Bestyrelsen har även tänkt sig, att ett monument skulle rezas vid Delawarefloden i samband med jubileet. Vad monumentet angår, har bestyrelsen ansett, att medel härför skulle erhållas genom en nationalinsamling, men för bestridande av kostnaderna för realiserandet av övriga nu omnämnda förslag ävensom för utgifter, som ännu icke kunna förutses, har bestyrelsen hemställt, att ett belopp av 365,000 kronor måtte ställas till dess förfogande.

Departementschefen delar bestyrelsens uppfattning, att vid det gemensamma firandet av denna märkliga historiska händelse Sveriges deltagande i minnesfirandet bör givas en efter tillfällets enastående beskaffenhet lämpad prägel. I stort sett har departementschefen ansett sig kunna ansluta sig till bestyrelsens förslag men ansett, att en avrundning nedåt av det föreslagna beloppet till 300,000 kronor bör kunna ske. Med hänsyn till att högtidligheterna torde komma att infalla nära slutet av budgetåret 1937/1938, hava medlen för ändamålet ansetts böra anvisas å reservationsanslag.

Utskottet tillstyrker anvisande av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för *Sve-
riges deltagande i firandet av Nya Sverige-minnet* för bud-
getåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 300,000
kronor.

25:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Extra utgifter.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 26 och 27, sid. 45) hem-
ställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1937/1938 anvisa

a) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* ett
reservationsanslag av 5,000 kronor;

b) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 35,000 kro-
nor; dock att i anslaget må göras den jämkning, som erford-
ras för avrundning av huvudtitelns slutsumma.

26:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande
Kungl. Maj:ts framställning rörande täckandet av kostnader för dyrtidstill-
lägg åt befattningshavare i statens tjänst, tillhörande utrikesdepartementet
samt beskickningar och konsulat, för budgetåret 1937/1938 (punkt 28, sid.
45 och 46) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande;
vilket härmed

anmäles.

27:o) **Reglering av vissa kursförluster.** Kungl. Maj:t har föreslagit riks-
dagen (punkt 29, sid. 46 och 47) att till Reglering av vissa kursförluster för
budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 420,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är under förestående rubrik uppfört
ett anslag av 800,000 kronor.

Under förevarande anslag hava för nästa budgetår räknats med kursför-
luster allenast i avlöningsförmåner och har anslaget uppskattats till 420,000
kronor. Sammanlagda beloppet av de för kursförluster under tredje huvud-
titelns löne- och omkostnadsanslag beräknade medlen skulle, inberäknat de
under förevarande rubrik upptagna, uppgå till 500,000 kronor. Häri ingå
emellertid icke de på utgifterna för utrikesdepartementets delfond av sta-
tens allmänna fastighetsfond fallande kursförlusterna, beräknade till 50,000
kronor, vilka av departementschefen förutsatts skola överflyttas till fastig-
hetsfondens stat. Departementschefen har sålunda sammanlagt räknat med
en minskning av kursförlusterna å utgifter för utrikesrepresentationen, jäm-
fört med det för budgetåret 1935/1936 redovisade beloppet, 887,000 kronor,
av 337,000 kronor. Kostnadsminskningen föranledes av det förhållandet, att
vissa länder nyligen nedskrivit sina valutor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Reglering av vissa kursförluster* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 420,000 kronor.

Stockholm den 9 mars 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Malmö, *Borell*, *Bergström*, *Gustafson* i Benestad, *Pauli*, *Holmström*, *Lindström*, *Rahmn*, *von Heland*, *Englund*, *Domö* och *Bäckström*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Strindlund*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Andersson* i Södergård och *Bergvall*.

Reservationer

vid punkt 23:o) (upplysningsarbete för freden)

1) av herrar *Borell*, *Holmström*, *Rahmn*, *Domö*, *Magnusson* i Skövde och *Persson* i Falla, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under uttalande av sin anslutning till de synpunkter, som kommit till uttryck i den av herr *Holmgren* m. fl. väckta motionen (II: 121), anser utskottet sig icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om beviljande av ett anslag av 25,000 kronor för upplysningsarbete för freden. Härav följer, att utskottet avstyrker den av herr *Nilsson* i Malmö väckta motionen (I: 142).

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må med bifall till herr *Holmgrens* m. fl. motion (II: 121) avslå Kungl. Maj:ts förslag ävensom herr *Nilssons* i Malmö motion (I: 142) rörande anslag till upplysningsarbete för freden.»

2) av herrar *Nilsson* i Malmö, *Bergström*, *Bäckström*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol och *Bergvall*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet har ansett det vara av vikt, att ett tillräckligt stort anslag ställes till förfogande för åstadkommande av ökad upplysningsverksamhet rörande

fredssaken samt för främjande av fredssträvandena. För tillgodoseende av behovet av ytterligare upplysning i fredsfrågan och dess betydelse har utskottet därför funnit sig böra föreslå, att det av Kungl. Maj:t för bedrivande av upplysningsarbete för freden för nästa budgetår begärda anslaget något ökas. Vid övervägande av anslagsfrågan har utskottet ansett sig böra stanna vid en summa av 32,000 kronor, vilket belopp under budgetåren 1930—1932 av riksdagen anvisats för ändamålet.

Beträffande användningen av anslaget torde det böra liksom hittills ankomma på Kungl. Maj:t att fördela de anvisade medlen efter i huvudsak samma grunder, som vunnit tillämpning vid fördelningen av anslaget för budgetåret 1936/1937. Dock vill utskottet som sin mening framhålla, att särskilt sådana sammanslutningar böra erhålla understöd, vilka i vårt land vilja sprida upplysning om fredsarbetets mål och medel eller hava till uppgift att samarbeta med motsvarande organisationer i utlandet.

Av det anförda framgår, att utskottet avstyrker herr Holmgrens m. fl. motion (II: 121).

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Nilssons i Malmö motion (I: 142) samt med avslag å herr Holmgrens m. fl. motion (II: 121), till *Upplysningsarbete för freden* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 32,000 kronor.»